

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 455/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **SLOVENSKÉ LIEČEBNÉ KÚPELE PIEŠŤANY, a. s.**, Winterova 29, Piešťany, IČO 34 144 790, zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO 36 833 533, v mene ktorej koná advokát JUDr. Juraj Bizoň, LL.M., proti postupu Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 8/2008 po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 8/2008 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka žiada aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka vystupovala v napadnutom konaní v právnom postavení žalovanej proti žalobkyni obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), o zaplatenie peňažnej sumy 164 083,35 eur s prísl. Žalobkyňa podala proti sťažovateľke viacero žalôb, ktoré boli spojené na spoločné konanie a ďalej vedené v rámci napadnutého konania. Prvé z týchto konaní bolo začaté 6. augusta 2001.

3. Napadnuté konanie bolo opakovane predmetom prieskumu ústavného súdu. Konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 5 Cb 46/2008 bolo predmetom posudzovania v náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 387/2015-39 zo 4. februára 2016, ktorým bolo vyslovené porušenie označených práv v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v uvedenom konaní a sťažovateľke bolo priznané primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 500 eur. Následne bolo konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 5 Cb 46/2008 spojené s napadnutým konaním a ďalej vedené pod spoločnou spisovou značkou napadnutého konania.

4. Nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 230/2016-42 bolo vyslovené porušenie označených práv sťažovateľky v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku postupu okresného súdu v napadnutom konaní, sťažovateľke bolo priznané primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 eur za viac ako 15 rokov trvajúce konanie, zohľadňujúc aj správanie sťažovateľky počas napadnutého konania.

5. V poradí tretím nálezom č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020 ústavný súd opätovne vyslovil porušenie sťažovateľkiných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a priznal jej primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 eur.

6. Po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020 sa sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou opätovne domáha vyslovenia porušenia ňou uvedených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Pred vydaním ostatného nálezu ústavného súdu okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 6 Cb 8/2008-1138 z 27. septembra 2019, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 117 837,58 eur s prísl., vo zvyšku žalobu zamietol a priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 29,24 %.

7. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 21 Cob 11/2020-1300 z 30. júna 2020, ktorým žalobu zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 18. augusta 2020.

8. Sťažovateľka na výzvu okresného súdu z 29. septembra 2020 vyčíslila trovy konania podaním z 9. októbra 2020. Žalobkyňa podala 15. októbra 2020 dovolanie v časti výroku o náhrade trov konania. Sťažovateľka opakovane urgovala okresný súd (14. decembra 2020, 15. januára 2021), aby rozhodol o výške náhrady trov konania. Okresný súd sťažovateľke 15. februára 2021 oznámil, že o trovách konania rozhodne až po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní, zároveň uviedol že súdny spis bol 27. novembra 2020 zaslaný najvyššiemu súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020 podáva sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Okresný súd aj po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020 porušuje jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov a právo na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote, a to odopretím rozhodovania o výške náhrady trov konania, pričom po právnej ani skutkovej stránke nejde o zložitý prípad, sťažovateľka svojim

správaním nezapríčinila vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, za tie je podľa jej mienky zodpovedný okresný súd, menovite sudca Mgr. Vladimír Zimányi, ktorý už 19 rokov vedie napadnuté konanie obštrukčným spôsobom. Sťažovateľka poukazuje na ňou vyčíslenú výšku náhrady trov konania, a to v sume 40 260,32 eur, čo je suma zodpovedajúca výške trov, ktoré počas celého súdneho konania musela vynakladať a ktorých náhrada je v dôsledku nečinnosti okresného súdu bez relevantného dôvodu oddaľovaná.

b) Podľa jej názoru podanie dovolania žalobkyňou nie je dôvodom, pre ktorý by sa o výške náhrady trov konania nemohlo rozhodnúť, pričom poukazuje na celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá je 19 rokov, čo považuje za extrémne dlhú dĺžku konania, zo správania okresného súdu je zjavné, že v dohľadnej dobe o výške trov konania ani nebude rozhodnuté.

c) Sťažovateľka žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur, čo odôvodňuje jednak dlhodobým trvaním sporu, ako aj osobitným významom konania pre sťažovateľku, ktorý odvodzuje od relatívne vysokej sumy vynaložených trov konania, ktorých náhrady sa zatiaľ neúspešne domáha.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezů ústavného súdu č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020.

11. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

12. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, II. ÚS 146/2012). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

13. Ústavná sťažnosť sťažovateľky podaná po právoplatnom meritórnom rozhodnutí o veci samej napáda procesnú fázu konania spočívajúcu v rozhodovaní okresného súdu o trovách konania, čo samo osebe nie je agendou zvlášť právne náročnou. V okolnostiach prejednávanej veci môže ísť o proces časovo náročnejší, pretože konanie na dvoch súdnych inštanciách dosiaľ trvalo 19 rokov a úlohou súdu je posúdiť účelnosť vynaložených trov úspešnej strany vrátane jednotlivých uskutočnených úkonov právnej služby.

14. Sťažovateľka poskytla okresnému súdu adekvátnu súčinnosť, reagovala promptne na výzvu okresného súdu na vyčíslenie trov konania, preto v jej správaní nemožno vidieť obštrukčné správanie spôsobilé vyvolať zbytočné prietahy v napadnutom konaní.

15. Ústavný súd posudzoval postup okresného súdu od 12. februára 2020, keď nadobudol právoplatnosť nález č. k. III. ÚS 79/2019-41 z 21. januára 2020. Okresný súd sám rozhodol rozsudkom ešte pred jeho prijatím a odvolacie konanie skončilo meritórnym rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. augusta 2020. Až po tomto dátume mohol okresný súd rozhodovať o trovách konania.

16. Z pohľadu ústavného súdu je primárnym dôvodom, prečo okresný súd o trovách dosiaľ nerozhodol, prebiehajúce dovolacie konanie a fakt, že súdny spis sa aktuálne nachádza na najvyššom súde. Okresný súd preukázateľne smeroval svoje konanie k rozhodnutiu o výške trov konania, o čom svedčí výzva sťažovateľke na vyčíslenie trov, preto mu nemožno vyčítať úplnú nečinnosť v tomto procesnom štádiu. Následne však pred samotným rozhodnutím o výške trov zvolil taký procesný postup, že súdny spis predložil 27. novembra 2020 najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

17. Zvolený procesný postup ústavný súd nepovažuje za neefektívny, a to predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. To tvorí základ pre rozhodovanie o výške trov, preto vyčkание s rozhodnutím o výške trov na rozhodnutie najvyššieho súdu je logickým krokom. Okresnému súdu preto nemožno vyčítať nečinnosť pri rozhodovaní o výške trov, ktorá je sekundárne ovplyvnená tým, že okresný súd nemá momentálne k dispozícii súdny spis pre overenie účelnosti vynaložených trov.

18. Ústavný súd na základe uvedeného dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým postupom okresného súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

20. Keďže ústavný súd odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako celok, rozhodovanie o ďalších nárokoch sťažovateľky uvedených v petite ústavnej sťažnosti stratilo právny význam.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2021

Libor DUEA
predseda senátu